

ROZBOR INFORMACÍ PŘI ROZHODOVÁNÍ O JADERNÝCH ÚDERECH

V článku rozebírám základní informace, které potřebuje vševojskový štáb při rozhodování o jaderném úderu prostředky jaderného napadení. Přitom vycházím z uznávané metodiky rozhodování, kdy potřebné informace o vlastních prostředcích a objektu úderu shromažďuje vševojskový štáb, který je vyhodnotí a využije k návrhu jaderného úderu. Návrh schvaluje vševojskový velitel. Po schválení přichází ve formě rozkazu k vykonavatelským složkám.

Informace o vlastních prostředcích jaderného napadení

O těchto prostředcích je nutné znát vždy údaje, které umožňují objektivně zhodnotit jejich možnosti a rozhodnout o jejich palebném využití. Půjde zejména o informace o prostředcích raketového vojska a letectva. Vzhledem k jejich charakteru můžeme informace rozdělit do čtyř hlavních skupin:

- informace o prostorovém rozmístění palebných jednotek (útvárů) v operační (bojové) sestavě vševojskového svazu (svazku);
- informace o situaci (stavu) palebných prostředků, v tom zejména pohotovost těchto prostředků k úderu;
- parametry jaderné nálože a nastavení zapalovače;
- bojeschopnost obsluh (osádek)

Znalost **rozmístění v operační (bojové) sestavě** je podkladem pro stanovení hloubky ničení — rozhodujícího činitele při hodnocení prostorových možností (dosahu) každého z prostředků napadení. Informace udává vzdálenost prostoru bojového rozmístění útvarů (jednotky) od významného bodu na mapě nebo obsahuje přímo souřadnice středu bojové sestavy (raketového oddílu, letiště, letky nosičů). Lze využít i údaje kódované mapy. Znalost hloubky ničení daného palebného prostředku (jde jak o raketový, tak i letecký prostředek) spolu se znalostí takticko-technických charakteristik umožňuje odpovědět na otázku, je-li objekt ničení v dosahu vlastních prostředků ničení.

Údaj o prostoru rozmístění předáváme na vševojskové středisko velení (operační správu, oddělení) předem, v průběhu bojové činnosti pak okamžitě při každé změně dřívějšího stavu.

Informace o pohotovosti k úderu ukazuje na časové možnosti prostředků jaderného napadení. Znalost stupně pohotovosti je předpokladem pro rozhodnutí o době úderu, popř. slouží ke zjištění včasnosti úderu. Zpravidla stačí údaj o tzv. taktické nebo technické pohotovosti prostředku ničení. Tento však nesmíme zaměňovat za celkovou reakční dobu palebného podsystemu velení, která je delší, neboť obsahuje kromě taktické či technické pohotovosti palebné jednotky ještě do doby na zpracování a přenos informací (povelu, rozkazu) mezi jednotlivými složkami podsystemu velení. Např. celková reakční doba u raketového vojska představuje interval od obdržení rozkazu vševojskového velitele, přes zpracování povelu na štáby RVD, přenos povelu a jeho úpravu na štábech palebného svazku k veliteli palebné jednotky, až do opálení rakety.

Parametry jaderné nálože a nastavení zapalovače jsou určující informace pro stanovení ničivých účinků jednotlivých palebných prostředků. Umožňují předběžně vypočítat ničivé možnosti a vzhledem k danému objektu předběžně zhodnotit účinnost úderu. Z tohoto hlediska pak řešit i otázku vykonavatele. Jsou základem pro vyloučení palebných prostředků, jejichž ničivé účinky nedostačují na splnění úkolu, který dá vševojskový velitel. Jde o informace, které zásadně ovlivňují rozhodovací proces při volbě optimálního prostředku.

Informace o bojeschopnosti palebné jednotky (útvary) obsahuje stručné zhodnocení její možnosti plnit požadované úkoly zejména z hlediska stavu obsluh či osádek a velitelských orgánů. Na úrovni těchto možností se podílí mnoho činitelů, např. morální a politický stav, početní stavy, stupeň výcviku, zkušenosti z předcházející bojové činnosti, stupeň ozáření apod., z nichž každý může tuto úroveň snížit až na stav nevyhovující. Přisoudíme-li každému z těchto činitelů číselnou hodnotu v rozsahu 0 až 1, pak celkovou bojeschopnost lze vyjádřit součinem těchto hodnot. Jednotka nemusí být tedy bojeschopná a použitelná k úderu přesto, že ostatní informace o ní (časové a prostorové možnosti) jsou příznivé.

Na cvičení zpravidla předpokládáme, že jednotky jsou vždy bojeschopné a připraveny splnit bojový úkol v požadovaných normách. V polních podmínkách budeme tyto informace brát v rozhodovacím procesu vždy v úvahu.

Z hlediska snadného přenosu informací o stavu bojeschopnosti jednotky, nebudeme-li přihlížet k požadavku vysoké přesnosti, můžeme přistoupit na tuto zjednodušenou stupnici hodnocení bojeschopnosti:

- bojeschopnost není narušena — jednotka (úvar) může plnit hlavní úkoly (v našem případě palebné) v předpokládaných normách;
- bojeschopnost je zčásti narušena — palebné úkoly lze plnit, avšak méně kvalitně, hodnocení časové a technické přípravy je pouze vyhovující;
- ztráta bojeschopnosti jednotky — bojeschopnost jednotky (útvary) je na tak nízké úrovni, že předpokládané palebné úkoly nemůže plnit.

To jsou hlavní nutné informace o vlastních prostředcích jaderného napadení, bez kterých nemůžeme rozhodovací proces o jaderném úderu objektivně ukončit. U raketového vojska můžeme tyto informace shrnout do tabulky hlášení od podřízených, z níž se snadno sestaví pozičně příznakovým způsobem kódogram pro přenos technickými spojovacími prostředky.

Zámysl vševojskového velitele o použití jaderných zbraní

V podmínkách, kdy možnosti ničení objektů protivníka jadernými zbraněmi nemohou zcela pokrýt požadavky na takové ničení, je zámysl vševojskového velitele jedním ze základních podkladů pro rozhodnutí o úderu. Tento zámysl má jako hlavní myšlenku prosazovat **úkoly v boji o palebnou převahu** vlastních prostředků jaderného napadení, v dalším **úkoly při dezorganizaci velení** vojskům protivníka a konečně **boj o dosažení změn v poměru sil** v náš prospěch. Praktickým vyjádřením zámyslu může být tedy:

- potvrzení priority konkrétních úkolů při ničení prostředků jaderného napadení protivníka s delimitací podle stupňů velení nebo druhů objektů;

- konkrétní úkoly při zjišťování a ničení velitelských stanovišť různých typů, rozdělené podle prostředků ničení i stupně velení;

- určení vševojskových svazků (útvárů) protivníka, které máme vyjádřit (zničit, umlčet) přednostně, k tomu i úkoly zpravodajských prostředků;

- určení jiných objektů, důležitých z hlediska úspěšného vedení operace (boje), po obdobích, popř. i prostorech, pro jednotlivé vykonavatele.

Zámysl vševojskového velitele o použití jaderných zbraní souvisí ve svém základě s kategorizací objektů protivníka, vhodných ke zničení jadernými údery. Tuto kategorizaci však konkretizuje a rozšiřuje. Zatímco rozdělení objektů do skupin podle důležitosti, jež je známo předem, vytváří obecné východisko pro řešení velitele, zámysl již jasně charakterizuje vztah určitých objektů protivníka k plnění cílů operace (boje), stanovuje nejvýhodnější dobu ničení, prostor jejich rozmístění i vlastní prostředek, vydělený k úderu, popř. předpokládané pořadí použití těchto prostředků.

Jde pochopitelně i zde o předběžné rozdělení povinností, které nelze chápat jako trvalé a neměnné.

Zámysl vševojskového velitele se zpravidla vyjádří graficky do plánu operace (boje), nebo se uspořádá do tabulky, obsahující název objektu, prostor rozmístění, pořadí zasazení vlastních prostředků ničení a dobu (období operace, boje), skupinu cílů a stupeň důležitosti. Tabulka může sloužit jako podklad pro plánování součinnosti různých složek i pro zpracování jejich plánů použití. To platí zejména pro RVD, letectvo a průzkum.

Z hlediska rozhodovacího procesu můžeme zámysl vševojskového velitele o použití jaderných zbraní hodnotit jako důležitou vstupní informaci, která urychluje zejména rozhodnutí o důležitosti objektu protivníka, pořadí vykonavatelů úderu a době úderu.

Informace o objektu protivníka

Informacím o objektu protivníka věnujeme větší pozornost zejména proto, že na nich závisí počátek cyklu velení, v dalším pak včasnost, účinnost a hospodárnost vlastního úderu. Z těchto hledisek posuzujeme u nich zejména:

- dobu získání informace a z ní vyplývající interval od okamžiku zjištění objektu k době využití informace;

- úplnost;

- věrohodnost;

- přesnost.

Interval mezi dobou získání a využití informace vytváří předpoklady pro včasnost úderu. Ukazuje na stupeň organizovanosti ve zpravodajském podsy-

stému velení, na kvalitu spojovacích prostředků a organizace spojení v tomto podsystemu. Může být ztotožněn s jeho reakční dobou. Poněvadž tvoří součást cyklu velení a leží na jeho kritické vazbě, budeme usilovat o jeho maximální zkrácení. Důležitost velikosti tohoto intervalu vyniká při úderech na cíle pohyblivé a pohybující se. Ke zjištění jeho délky vždy vyžadujeme, aby informace o objektu protivníka obsahovala také dobu zjištění s přesností na minuty.

Informaci o objektu můžeme z hlediska jaderných úderů považovat za úplnou jen tehdy, odstraňuje-li nejistotu o druhu objektu, jeho charakteristice (činnost objektu, rozměry, ženíjní ochrana, PVO, zranitelné prvky, druh bojové techniky apod.) a prostoru rozmístění. Pro potřebu raketového vojska upřesníme požadavek na úplnost tak, že informace o objektu protivníka bude obsahovat:

- druh objektu (např. baterie řízených střel, typu PERSCHING, technické postavení operačně taktických raket, letiště s nosiči, velitelské stanoviště armádního, sborového, divizního typu, mechanizovaný, tankový prapor, sklad jaderné munice apod.);

- stručnou charakteristiku nebo činnost objektu a jeho rozměry (např. na přesunu, odpalovací zařízení s raketou ve vodorovné poloze, v prostoru soustředění, živá síla v obrněných transportérech, v tancích, v zákopech, apod.);

- prostor rozmístění (u jednotlivých cílů pravoúhlé nebo polární souřadnice, u skupinových cílů významnými body v terénu a na mapě, u lineárních cílů čelo proudu a jeho délku);

- jiné údaje.

Věrohodnost údajů spočívá zejména ve spolehlivosti zpravodajského prostředku, době od zjištění do předání a v ověření informací jinými druhy průzkumu. Informace o objektu protivníka musí proto obsahovat i prostředek, který objekt zjistil. Pro plánování a vedení úderu prostředky raketového vojska požadujeme dosažení vysokého stupně věrohodnosti informace. V opačném případě vedeme další přímý průzkum objektu.

Také přesnost informace patří k hodnotám, které nelze zanedbat. Pro raketové vojsko dodržujeme zejména požadavek na přesnost rozmístění objektu. Úroveň požadované přesnosti udávají předpisy a závisí na druhu prostředku jaderného napadení a mohutnosti jaderné nálože. V informaci o objektu protivníka přesnost zjištění uvádíme a odvozujeme ji od druhu zpravodajského prostředku a počtu zjištění.

Požadované údaje o objektu mohou mít formu hlášení. Formu předem domluvíme a k rychlému přenosu využíváme opět pozicičně příznakového kódování. Typické objekty protivníka se všemi svými charakteristickými znaky (zranitelnost, rozměry, ráz činnosti apod.) je výhodné předem modelovat, takže při jejich zjišťování a přenosu informací o nich postačuje jednoduchý kód. Kromě toho umožňuje takový model objektu připravit několik variant ničení na nejpravděpodobnějších dálkách střelby s nejvhodnější mohutností a druhem výbuchu. Tím usnadníme a zrychlíme práce na podkladech pro rozhodnutí vševojskového velitele.

Informace o objektech protivníka patří k základním informacím v rozhodovacím procesu o jaderných úderech. Jejich kvalita a včasnost rozhoduje o účinnosti úderu.

Paměťové informace

Pro kvalitu rozhodovacího procesu o použití jaderných zbraní mají velký význam i paměťové informace. Tyto uchovávají složky, které se podílejí na rozhodování. Dále rozebíráme zejména paměťové informace na zpravodajské složce, vševojskové řídicí složce, na řídicích složkách palebného podsystemu RVD i letectva a pochopitelně i u vševojskového velitele.

K paměťovým informacím na zpravodajské složce počítáme informace, které s větší či menší trvanlivostí na složce zůstávají, aby usnadnily a zkvalitnily rozbor nových zpráv, umožnily doplňovat zprávy neúplné, vylučovat klamné a falešné informace, konfrontovat nové údaje s dříve získanými a přidělovat zpracovaným údajům hodnoty hodnověrnosti. Patří k nim zejména:

- informace, získané z řádů a předpisů protivníka o způsobech vedení boje (operace), používání bojové techniky, o organizační struktuře vojsk, zásadách rozmístování objektů vzhledem k bojové (operační) sestavě, terénním předmětům, roční době či jiným podmínkám a další informace; jejich forma může být různá, od originálních dokumentů protivníka, přes připravená hodnocení, stručné výtahy a tabulky k harmonogramům, grafům, schémátům, případně i programům samočinných počítačů;

- znalosti a zkušenosti příslušníků zpravodajské složky, rozlišené v horizontální rovině zaměřením jednotlivého pracovníka na určitou oblast činnosti protivníka nebo druh bojové techniky, ve vertikální rovině úrovní kvalifikace nebo rozhodovací pravomoci; k těmto informacím řadíme i různé pracovní metody, logické postupy a návyky při analýze informací každého pracovníka. případně skupiny;

- zásady zpracování informací o protivníkovi, uplatňované v rámci zpravodajské složky jako celku, popřípadě u všech řídicích složek zpravodajského podsystemu velení.

Na vševojskové řídicí složce zkoumáme ty paměťové informace, které souvisejí s rozhodovacím procesem o použití jaderných zbraní. S ohledem na současnou organizační strukturu této složky a uznávanou praxi půjde o paměťové informace skupiny pracovníků, jejichž pracovní náplní je příprava návrhu vševojskovému veliteli. Za takové informace pokládáme

- znalosti a zkušenosti příslušníků skupiny z dosavadních jaderných úderů, diferencované podle funkčního zařazení, délky pracovního zasazení na tomto úseku, podle předcházejících školení, organizačních schopností apod.;

- informace trvale platné a zafixované ve vlastních řádech a předpisech a týkající se hlavních zásad použití jaderných zbraní, jakož i směrnice a nařízení nadřazeného stupně velení; sem zařadíme také nejrozsáhlejší pracovní pomůcky skupiny, zpracované v soulase s těmito řády a směrnicemi;

- metodiku práce skupiny i jednotlivých pracovníků při zpracování získaných nebo předložených informací a vyhotovení návrhu vševojskovému veliteli;

- formu návrhu vševojskovému veliteli;

- vzhledem k relativně dlouhým intervalům mezi hlášeními podřízených štábů můžeme do paměťových informací zahrnout i údaje o situaci na předním okraji apod.; tyto informace se zčásti překrývají s operačními (taktickými) znalostmi jednotlivých příslušníků skupiny, jejichž charakter je rovněž zařazuje k typickým paměťovým informacím.

K paměťovým informacím na štábech RVD patří zejména tyto hlavní sou-
bory údajů:

- odborné znalosti příslušníků štábu RVD o použití raketových jaderných zbraní, o jejich bojovém nasazení, zabezpečení i velení (v tom hlavně znalosti problematiky řízení palby RV); tyto odborné znalosti chápeme komplexně, tzn. včetně znalostí technické přípravy nosičů a hlavic, možností vzdušného průzkumu ve prospěch RV atp.;

- komplexní znalosti o použití jaderných zbraní vlastními prostředky dopravy na cíl a nutné informace o prostředcích jaderného napadení protivníka, jakožto podklad pro řízení činnosti vlastních jednotek, útvarů a svazku RV;

- zkušenosti a návyky jednotlivců, skupin (oddělení) i štábu RVD jako celku při přípravě podkladů a návrhů na použití jaderných raketových zbraní;

- znalosti zásad vševojskového boje (operace);

- metodiku práce jednotlivců, skupin i celého štábu RVD při řešení otázek použití RV jako vykonavatele jaderného úderu.

Obdobné informace budou i **ve štábu letecké armády** s tím, že jsou zaměřeny na použití leteckých prostředků jaderného napadení.

Vševojskový velitel již v období přípravy operace (boje) formuloval svůj zámysl na použití jaderných zbraní v operaci (boji). Přesto předpokládáme, že každý další konkrétní návrh vševojskové řídicí složky na úder v průběhu operace (boje) bude předmětem nového posouzení. Rozsah i kvalita tohoto posuzování budou závislé zejména na druhu objektu ničení (význam a důležitost byly naznačeny již předem) a na konkrétní situaci vojsk. Čím více se bude tato situace blížit plánu operace (boje), tím kratší bude rozhodování vševojskového velitele a naopak. Ke všestrannému posouzení by však mělo dojít vždy. Proto můžeme tvrdit, že paměťové informace vševojskového velitele sehraji při každém rozhodování o jaderném úderu svoji úlohu. K nim můžeme přičíst:

- původní zámysl použití jaderných zbraní v operaci (boji), popř. hlavní zásady tohoto použití;

- znalost konkrétní situace vojsk vlastních i protivníka a tendence jejího vývoje;

- operační znalosti (taktické znalosti) vševojskového velitele, doplněné o praktické zkušenosti s hlavním zřetelem na dovedné použití jaderných zbraní;

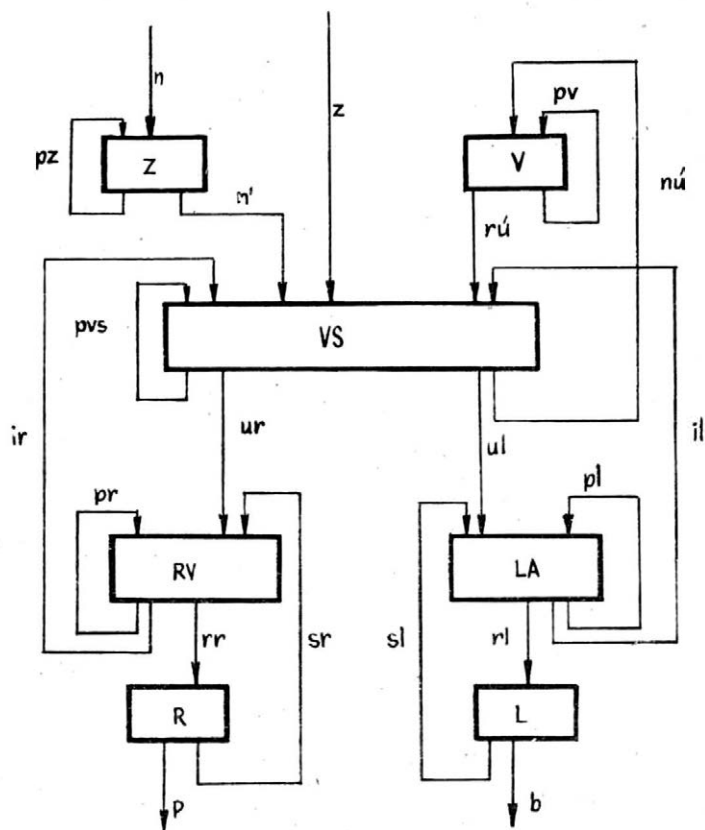
- algoritmus konfrontace původního zámyslu s nově vytvořenou situací a možností využít jaderné zbraně pro splnění cílů operace (boje).

Závěrem k paměťovým informacím můžeme uvést, že patří k důležitým údajům, zkvalitňujícím proces rozhodování o jaderných úderech. V mnohých případech tvoří předpoklad k dosažení očekávaných výsledků. V současné době, kdy převládá manuální práce na štábech, je představují zejména znalosti a zkušenosti jednotlivých pracovníků, skupin nebo celých štábů u těchto složek, které se na rozhodování podílejí. Kromě toho mohou mít tvar nejrůznějších pomocných dokumentů, pracovních pomůcek a pracovních postupů či metodik. Mají vliv na kvalitu zpracování a zkrácení reakční doby odpovídající složky.

Řídící informace po rozhodnutí všeojskového velitele

K řídicím informacím v rozhodovacím procesu započítáme hlavně konečné rozhodnutí všeojskového velitele, rozkaz vykonavatelským složkám a povel (rozkaz) palebným jednotkám — viz obr. 1.

Rozhodnutí všeojskového velitele můžeme označit za vyvrcholení rozhodovacího procesu, nemůžeme však je považovat za jeho ukončení. Všeojskový velitel stanoví s konečnou platností palebný úkol a cíl, který máme úderem dosáhnout (zničit, umlčet, zabránit zasazení do sražení apod.), kdo a kdy úder uskuteční, ev. upřesní některé součinnostní otázky pro případ, že se

Obr. 1 — Hrubé schéma rozhodovacích složek a jejich informačních vazeb

Symbole složek: Z — zpravodajská složka; VS — všeojsková složka; V — všeojskový velitel; RV — štáb RVD; LA — štáb LA; R — palebný útvar RV; L — letecký útvar. *Symbole vazeb:* z — zámysl; n — nepřítel; n — zpracování údaje o objektu; pz, pv, pvs, pr, pl — paměťové informace složek; rú — rozkaz k úderu; nů — návrh; ir — informace o RV; il — informace o letectvu; ur — úkol pro RV; ul — úkol pro letectvo; sr — stav RV; sl — stav letectva; rr — rozkaz (povel) RV; rl — rozkaz letectvu; p — povel; b — rozkaz k úderu.

úderu zúčastní více složek. Forma jeho rozhodnutí může být různá. Pro další proces je upravíme do tvaru obvyklých rozkazů pro podřízené. Toto je povinností řídicí složky vševojskového štábu.

Rozkazy vykonavatelským složkám musí obsahovat všechny informace potřebné ke splnění palebného úkolu. Měly by mít dohodnutou formu, která by vyloučila různost pochopení. Předpokládáme-li, že zpracování návrhu vševojskovému veliteli se zúčastnily i štáby vykonavatelských složek, pak rozkaz k úderu bude pro ně zejména definitivní stanovení jedné z navrhovaných variant použití palebného prostředku, popř. upřesnění některých částí (doby, způsobu apod.). Nemůže být pravidlem, aby rozkaz k úderu přinášel pro vykonavatele zcela nové podklady, zejména podklady pro palbu.

Rozkaz může být úplný, takže můžeme ihned přistoupit k přípravě palebného prostředku, nebo je palebný úkol podmíněn splněním dalších činností, které jsou mimo systém vykonavatelských složek. Pro RV to můžeme např. vyjádřit termínem „po přímém průzkumu“, „po přísunu hlavic“ apod.

Úplný rozkaz k úderu obsahuje:

- objekt úderu, jeho charakteristiku a prostor rozmístění;
- palebný úkol nebo cíl, jehož máme palebným působením dosáhnout;
- kdo úder vykoná (vykonavatel);
- mohutnost jaderné nálože a druh výbuchu;
- doba zahájení;
- další upřesnění pro přípravu a vedení úderu (součinnostní otázky).

Objekt protivníka můžeme určit stručně uvedením typu dohodnutým názvem (baterie RS PERSCHING, oddíl HONEST JOHN atp.), stejně jako jeho charakteristiku činnosti (v palebném postavení, v prostoru soustředění atp.). Smyslem tohoto určení je nedopustit záměnu s jiným objektem. Prostor rozmístění je třeba u jednotlivých cílů určovat souřadnicemi, u skupinových cílů dvěma a více výraznými body z mapy.

Palebný úkol musíme stanovit zcela jasně a konkrétně. Nejlépe je používat obvyklých termínů řízení palby (zničit, umlčet, zbořit apod.), jejichž obsah je jednoznačný.

Stanovení vykonavatele odstraňuje nejistotu nejen pokud jde o druh vojska (RV, letectvo), ale zpravidla již i o palebný svazek či dokonce jednotku. Při zpracování návrhu vševojskovému veliteli má řídicí složka vševojskového štábu k dispozici informace o stavu palebných prostředků zpravidla až do útvaru, popř. hotovostní jednotky.

Také mohutnost jaderné nálože a druh výbuchu vyplynou ze zpracovaného návrhu a kromě toho jsou tyto informace svázány s útvarem či jednotkou, kterou navrhujeme jako vykonavatele.

Zatímco vševojskový velitel může dobu úderu formulovat takticky (při zasazení druhého sledu, po překročení řeky atp.), v rozkaze ji stanovíme jednoznačnými termíny, nejlépe opět termíny řízení palby RVD.

Zvláštní případ bude úder RV po přímém průzkumu. Např. zpravodajské prostředky zjistily objekt úderu s přesností, která neumožňuje využít získané podklady pro výpočet prvků střelby. Je třeba vést ještě přímý průzkum. K tomuto účelu vyčleníme pro RV část vzletů průzkumného letectva.

Při úderech RV po přímém průzkumu může mít rozhodovací proces u náčelníka RVD různý směr i obsah. Buď se rozhodne pro předání nepřesných údajů s předpokladem, že zjištěná chyba nebude mít takovou hodnotu, aby-

chom museli přenést palbu, nebo čas na přenos bude kratší, než příprava z pohotovosti 2 (2a). Jinak nařídí dosáhnout pohotovost 2 (2a) a úplný povel předá až po výsledku přímého průzkumu. Rozhodující zřejmě bude hledisko časové.

Úplný povel (rozkaz) palebným jednotkám musí obsahovat všechny informace, které potřebuje k úderu palebná jednotka. U RV to znamená:

- číslo cíle;
- vykonavatel;
- souřadnice záměrného bodu;
- index rakety (mohutnost jaderné nálože);
- nastavení zapalovače (výška výbuchu);
- výkonný povel.

Takový povel zpracovává v této formě štáb RVD, proto je rozhodování nižších raketových štábů již velmi jednoduché a rychlé a omezuje se jen na některé technicko-taktické otázky.

U letectva můžeme v některých případech přímý rozkaz k úderu ještě zestručnit. Jde o úder na objekt, jehož přesná poloha není známa (nebo se mění) a letec jej musí nejdříve vyhledat.

Závěrem k řídicím informacím chci uvést, že úkolem řídicích informací je odstranit nejistotu u vykonavatelů v tom, kdo, kam, kdy a čím, jakým způsobem vede úder. Zásadně rozhoduje vševojskový velitel, ostatní složky v rámci své rozhodovací pravomoci postupně zvyšují obsah informace tohoto rozhodnutí až na míru, kterou požadují palebné jednotky (přímí vykonavatelé). Povel pro palebnou baterii (rozkaz osádce) je konečným produktem rozhodovacího procesu.

Z á v ě r

Rozhodovací proces o jaderných úderech patří k důležitým činnostem při velení vojskům. Jeho kvalita, zejména přesnost informací a rychlost jejich přenosu, ovlivňuje zásadně průběh operace (boje). Je ukazatelem úrovně součinnosti různých složek vševojskového štábu, organizace velení a spojení v palebných podsystémech velení a organizovanosti práce na štábu vůbec.

Ukázal jsem na hlavní složky, které se tohoto procesu zúčastňují, informační vazbu mezi nimi i logický sled činností při zpracovávání informací k rozhodnutí. Dosavadní způsoby zpracovávání informací jsou pro použití jaderných zbraní zdlouhavé. Avšak každý pokus o strojové zpracování bude narážet na těžkosti, které vyplývají ze skutečnosti, že rozhodovacího procesu se zúčastňují složky různých podsystémů velení. Má-li tedy dojít k integraci při zpracování informací, nutných k rozhodnutí o jaderném úderu, je třeba její počátek hledat ve vševojskovém středisku řízení. Možným řešením může být integrovaný systém zpracování informací, označený v ČSLA jako GOLIÁŠ, který využívá tzv. banku dat a obsahuje vybrané informace z různých podsystémů velení.